

Wymagania edukacyjne z języka łacińskiego do nowej podstawy programowej.

(kl. humanistyczne)

Temat lekcji	oceny				
	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Wymowa i akcent w języku łacińskim	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady wymowy i akcentowania w języku łacińskim - odczytuje pojedyncze łacińskie słowa, jednak popełnia liczne błędy w wymowie i akcencie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady wymowy i akcentowania w języku łacińskim - odczytuje pojedyncze łacińskie słowa, choć popełnia nieliczne błędy w wymowie lub akcencie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady wymowy i akcentowania w języku łacińskim - odczytuje ciągły tekst łaciński, jednak popełnia nieliczne błędy w wymowie i akcencie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady wymowy i akcentowania w języku łacińskim - odczytuje ciągły tekst w języku łacińskim, popełnia jednak pojedyncze błędy w wymowie lub akcencie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady wymowy i akcentowania w języku łacińskim - bezbłędnie odczytuje ciągły tekst w języku łacińskim.
Przekład tekstu łacińskiego.	<p>Dotyczy tekstów tłumaczonych podczas całego cyklu kształcenia:</p> <p>Uczeń nie w pełni rozumie tekst łaciński. Przekład zawiera błędy, opuszczenia lub niezbyt trafnie dobrane znaczenia poszczególnych wyrazów, dokonany jest słabą polszczyzną.</p>	<p>Dotyczy tekstów tłumaczonych podczas całego cyklu kształcenia:</p> <p>Uczeń rozumie tekst łaciński i umie oddać jego treść po polsku, choć przekład zawiera błędy, opuszczenia, niezbyt trafnie dobrane znaczenia poszczególnych wyrazów, jest nie do końca przemyślany, niejednorodny stylistycznie, dokonany słabą polszczyzną.</p>	<p>Dotyczy tekstów tłumaczonych podczas całego cyklu kształcenia:</p> <p>Uczeń rozumie tekst łaciński w całości i w poszczególnych fragmentach, tłumaczy używając dość poprawnego języka, popełnia jednak nieliczne błędy w doborze słownictwa oraz tłumaczeniu poszczególnych fraz.</p>	<p>Dotyczy tekstów tłumaczonych podczas całego cyklu kształcenia:</p> <p>Uczeń rozumie całość tekstu łacińskiego i potrafi go przełożyć na język polski, dba o precyzję i spójność przekładu.</p>	<p>Dotyczy tekstów tłumaczonych podczas całego cyklu kształcenia:</p> <p>Uczeń rozumie całość tekstu łacińskiego i potrafi go przełożyć na język polski, dba o precyzję, spójność i kompozycję przekładu. Stara się oddać w przekładzie cechy stylu i języka autora.</p>
Znajomość słownictwa łacińskiego (w tym związanego z dziedziną prawa).	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna 40 % spośród wszystkich słówek wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 51 % spośród wszystkich słówek wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 71 % spośród wszystkich słówek wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 90 % spośród wszystkich słówek wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 98 % spośród wszystkich słówek wskazanych przez nauczyciela
Temat i końcówka czasownika. Koniugacje I-IV: indicativus, infinitivus, imperativus praesentis activi, supinum. Formy podstawowe czasownika. Zaimki osobowe i zaimek zwrotny.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyodrębnia temat czasownika - odmienia czasowniki I-IV koniugacji w indicativus praesentis activi - tworzy imperativus praesentis activi od czasowników I-IV kon. - wie, co wchodzi w zakres 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - zna odmianę i zastosowanie zaimków osobowych i zaimka zwrotnego - rozpoznaje w tekście łacińskim i opisuje indicativus, infinitivus, 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - uzupełnia zdania łacińskie odpowiednio dobranymi formami czasowników lub zaimków - tworzy infinitivus od form osobowych czasowników. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łaciński proste zdania z zastosowaniem poznanych form 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - bezbłędnie tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania z zastosowaniem poznanych form gramatycznych i słownictwa

	<p>form podstawowych czasownika</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wymienić zaimki osobowe 	<p>imperativus praesentis act., supinum oraz formy zaimków osobowych i zaimka zwrotnego.</p>			
<p>Deklinacja I. Wyjątki rodzaju męskiego I deklinacji. Słowo posiłkowe esse. Orzeczenie imienne. Przyimki łączące się z accusatiwem i ablatiwem.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna łacińskie przypadki i ich funkcje w zdaniu - wie, jakie rzeczowniki należą do I dekl. oraz ma wiedzę o wyjątkach rodzaju męskiego tej deklinacji. - potrafi odmieniać rzeczowniki I dekl. w sing. i plur. - zna odmianę w czasie praesens czasownika esse - wie, z jakimi przypadkami łączą się przyimki „in” i „de” 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - zna zasady dot. orzeczenia imiennego i potrafi je stosować - rozpoznaje w tekście łacińskim formy rzeczowników I dekl. - rozpoznaje w tekście i prawidłowo tłumaczy orzeczenie imienne. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - przekształca zdania łac. w sing. na plur. i na odwrot - potrafi uzupełniać zdania łac., także zawierające orzeczenie imienne, prawidłowo dobranymi formami rzeczowników i przymiotników I dekl. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łac. proste wyrażenia i zdania zawierające formy rzeczowników i przymiotników I dekl. i czasownika esse, w tym orzeczenie imienne - potrafi układać pytania do zdań łac. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania zawierające formy rzeczowników i przymiotników I dekl. - tłumaczy na język łaciński zdania z orzeczeniem imiennym
<p>Rzeczowniki i przymiotniki II dekl.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, jakie rzeczowniki i przymiotniki należą do II dekl., potrafi je odmieniać w sing. i plur. - potrafi wymienić zaimki dzierżawcze 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - zna zasady dot. odmiany w deklinacjach - zna i potrafi odmieniać zaimki dzierżawcze - rozpoznaje w tekście łac. i prawidłowo określa formy rzeczowników i przymiotników II dekl. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - przekształca zdania w sing. na plur. i na odwrot 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - układa pytania do łac. zdań zawierających przerobiony materiał gramatyczny - odmienia rzeczowniki i przymiotniki należące do różnych deklinacji 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania zawierające formy I i II dekl. - tłumaczy na język łaciński zdania z orzeczeniem imiennym zawierające formy I i II dekl.
<p>„ Accusativus cum infinitivo (a.c.i.)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna budowę składni a.c.i. - zna i prawidłowo stosuje technikę tłumaczenia a.c.i. na język polski 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - orientuje się, po jakich czasownikach występuje konstrukcja a.c.i. - rozpoznaje w tekście łac. konstrukcję a.c.i. i prawidłowo ją tłumaczy. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - uzależnia łac. zdania niezależne od słowa rządzącego tworząc konstrukcję a.c.i. - uzależnia od słowa rządzącego orzeczenie imienne tworząc 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy zdania zawierające a.c.i. na język łac. - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające a.c.i. z orzeczeniem imiennym 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania z a.c.i. - bezbłędnie stosuje w tłumaczonych zdaniach formy I i II dekl.

			konstrukcję a.c.i.		
Indicativus imperfecti i futuri I activi I-IV kon. oraz czasownika esse.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, jak funkcjonuje czas imperfectum i potrafi odmieniać w tym czasie czasowniki I-IV kon. oraz czasownik esse - odmienia w czasie futurum I czasowniki I-IV kon. oraz czasownik esse 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łac. i opisuje formy czasowników w imperfectum i futurum I oraz prawidłowo je tłumaczy - podaje na podstawie jednej formy czasownika analogiczne formy w pozostałych znanych sobie czasach 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - zamienia zdania łac. z orzeczeniami w praesens na imperfectum i futurum I - przekształca zdania łac. w imperfectum lub futurum I zmieniając orzeczenie na praesens 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łac. zdania zawierające formy czasowników w praesens, imperfectum i futurum I - potrafi postawić pytanie do każdego wyrazu w łacińskim zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania zawierające formy czasów imperfectum i futurum I
Indicativus imperfecti, praesentis i futuri I passivi. Accusativus duplex, nominativus duplex. Nominativus cum infinitivo (n.c.i.)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odmienia czasowniki I-IV kon. w indicativus praesentis, imperfecti i futuri I passivi - na podstawie podanej formy czasownika w stronie czynnej tworzy analogiczną formę w stronie biernej - zna budowę konstrukcji n.c.i. - prawidłowo tłumaczy n.c.i. na język polski - wie, po jakich czasownikach w passivum występuje n.c.i. i jak należy je tłumaczyć 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łac., potrafi opisać i prawidłowo tłumaczyć formy czasowników w passivum - potrafi zamienić zdanie w stronie czynnej na stronę bierną - rozpoznaje w tekście łac. zdania zawierające konstrukcję n.c.i. i prawidłowo je tłumaczy 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - rozpoznaje w tekście łac. konstrukcję accusativus duplex oraz nominativus duplex, prawidłowo je tłumaczy - zamienia zdania w stronie czynnej na stronę bierną oraz zdania w stronie biernej na stronę czynną - tłumaczy zdania w stronie biernej z języka polskiego na język łac. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - potrafi zamienić accusativus duplex na nominativus duplex i na odwrot - tłumaczy na język łac. zdania zawierające konstrukcję accusativus duplex i nominativus duplex - tłumaczy zdania zawierające n.c.i. na język łac. - potrafi zamienić konstrukcję a.c.i. na n.c.i. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania zawierające n.c.i. - potrafi zamienić konstrukcję a.c.i. oraz n.c.i. ze strony czynnej na bierną - potrafi zamienić konstrukcję a.c.i. oraz n.c.i. ze strony biernej na czynną
Participium perfecti passivi (p.p.p.) Dativus possessivus. Zdania okolicznikowe, spójniki zdań okolicznikowych.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi utworzyć p.p.p. i podać polskie znaczenie - rozpoznaje w tekście łac. i prawidłowo tłumaczy formy p.p.p. - zna zasady dot. konstrukcji 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje dativus possessivus w tekście łac. i prawidłowo tłumaczy - zna rodzaje zdań 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łac. zdania zawierające formy p.p.p. - zamienia zdania z 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - potrafi uzależnić dativus possessivus od słowa rządzącego tworząc konstrukcje a.c.i. oraz n.c.i. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - potrafi zamienić składnię a.c.i. zawierającą dativus possessivus na składnię n.c.i. oraz składnię n.c.i. na a.c.i.

	dativus possessivus i potrafi je stosować	okolicznikowych oraz rozpoczynające je spójniki - potrafi wskazać zdania okolicznikowe w tekście łac.	czasownikiem habere na konstrukcję dativus possessivus	- tłumaczy zdania okolicznikowe na język łac.	
Indicativus perfecti, plusquamperfecti, futuri II activi i passivi I – IV koniugacji i czasownika esse	Uczeń: - potrafi odmieniać czasowniki I – IV koniugacji i słowo esse w indicativus perfecti, plusquam perfecti, futuri II activi i passivi - rozpoznaje w tekście łac. i prawidłowo opisuje oraz tłumaczy formy czasowników w perfectum, plusquamperfectum i futurum II - tworzy infinitivus perfecti activi i passivi od czasowników I – IV koniugacji oraz esse - rozpoznaje w tekście łacińskim i prawidłowo tłumaczy infinitivus perfecti activi i passivi	- jak na ocenę dop., a ponadto: - na bazie form podstawowych potrafi podać wskazaną formę danego czasownika we wszystkich czasach w activum i passivum - podaje na podstawie wskazanej formy czasownika w określonym czasie analogiczne formy w pozostałych czasach - zamienia zdania w stronie czynnej zawierające formy czasów: perfectum, plusquamperfectum i futurum II na stronę bierną.	- jak na niższe oceny, a ponadto: - zamienia zdania w stronie czynnej zawierające formy czasów: perfectum, plusquamperfectum i futurum II na stronę bierną oraz zdania w stronie biernej na stronę czynną - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy czasowników w indicativus perfecti, plusquamperfecti i futuri II activi i passivi	- jak na niższe oceny, a ponadto: - uzależnia od słowa rządzącego łacińskie zdania z orzeczeniami w indicativus perfecti activi i passivi tworząc konstrukcje a.c.i. oraz n.c.i. - tłumaczy na język łaciński zdania z a.c.i. oraz n.c.i. zawierające infinitivus perfecti activi i passivi.	- jak na niższe oceny, a ponadto: - zamienia konstrukcję a.c.i. z infinitivus perfecti act. lub pass. na n.c.i. oraz n.c.i. na a.c.i. - zamienia konstrukcje a.c.i. oraz n.c.i. z infinitivus perfecti ze strony czynnej na bierną oraz z biernej na czynną
Deklinacja III – typ spółgłoskowy, typ samogłoskowy.	Uczeń: - wie, jakie rzeczowniki należą do typu spółgłoskowego, a jakie do typu samogłoskowego III deklinacji, potrafi na bazie form podstawowych rozpoznawać przynależność do typu spółgłoskowego i samogłoskowego III deklinacji - odmienia w sing. i plur. rzeczowniki typu spółgłoskowego oraz rzeczowniki i przymiotniki	- jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo określa i tłumaczy formy rzeczowników i przymiotników III deklinacji.	- jak na niższe oceny, a ponadto: - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami rzeczowników typu spółgłoskowego i samogłoskowego oraz przymiotników III deklinacji	- jak na niższe oceny, a ponadto: - potrafi odmieniać rzeczowniki typu spółgłoskowego i samogłoskowego III deklinacji w parze z przymiotnikami I, II i III deklinacji - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy rzeczowników typu spółgłoskowego i samogłoskowego oraz przymiotników III deklinacji.	- jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania z konstrukcją a.c.i. oraz n.c.i. zawierające formy rzeczowników i przymiotników III dekl. typu spółgłoskowego i samogłoskowego

	typu samogłoskowego III deklinacji				
Deklinacja III – typ mieszany	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, jakie rzeczowniki należą do typu mieszanego III deklinacji, potrafi na bazie form podstawowych rozpoznać przynależność do typu mieszanego III deklinacji - odmienia w sing. i plur. rzeczowniki typu mieszanego III deklinacji 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo określa i tłumaczy formy rzeczowników i przymiotników III deklinacji - potrafi porządkować rzeczowniki III deklinacji wg trzech typów odmian. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami rzeczowników trzech typów odmian oraz przymiotników III deklinacji 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - odmienia rzeczowniki typu spółgłoskowego, samogłoskowego i mieszanego III deklinacji w parze z przymiotnikami I, II i III deklinacji - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy rzeczowników trzech typów odmian oraz przymiotników III deklinacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - odmienia w sing. i plur. - tłumaczy na język łaciński zdania z a.c.i oraz n.c.i. zawierające formy rzeczowników typu spółgłoskowego, samogłoskowego i mieszanego oraz przymiotników III dekl.
<p>Zaimek qui, quae, quod. Zaimki wskazujące is, ea, id; idem, eadem, idem. Zdania względne. Połączenie względne zdań.</p>	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna odmianę zaimków qui, quae, quod; is, ea, id; idem, eadem, idem - wie, jak funkcjonują zdania względne - zna rolę zaimka względnego jako połączenie dwu zdań niezależnych 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim, określa przypadek i liczbę oraz prawidłowo tłumaczy formy zaimków qui, quae, quod; is, ea, id; idem, eadem, idem - tłumaczy na język polski proste zdania zawierające formy zaimków qui, quae, quod; is, ea, id; idem, eadem, idem 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - potrafi zamieniać z singularis na pluralis oraz z pluralis na singularis wyrywkowe formy zaimków qui, quae, quod; is, ea, id; idem, eadem, idem zachowując przypadek - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami zaimków qui, quae, quod; is, ea, id; idem, eadem, idem 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - dobiera do różnych form rzeczowników odpowiednie formy zaimków qui, quae, quod; is, ea, id; idem, eadem, idem uwzględniając rodzaj rzeczownika, jego przypadek oraz liczbę - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy zaimków qui, quae, quod; is, ea, id; idem, eadem, idem 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania względne - tłumaczy na język łaciński zdania z a.c.i. oraz n.c.i. zawierające zaimki wskazujące
<p>Coniunctivus praesentis, imperfecti, perfecti, plusquamperfecti activi i passivi. Zdanie warunkowe</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi odmieniać czasowniki w coniunctivus praesentis, imperfecti, perfecti, plusquamperfecti activi i passivi 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo określa i tłumaczy formy 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - zamienia na coniunctivus wskazane formy czasowników w indicativus 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy coniunctivus activi i passivi 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto:. - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania z

(okres rzeczywisty, możliwy, nierzeczywisty).	- potrafi wymienić okresy warunkowe, opisać każdy z nich oraz wskazać różnice między nimi	coniunctivus praesentis, imperfecti, perfecti, plusquamperfecti activi i passivi - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo nazywa i tłumaczy poszczególne okresy warunkowe	zachowując osobę, liczbę, czas i stronę podanych czasowników - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami czasowników w coniunctivus - uzupełnia okresy warunkowe odpowiednio dobranymi formami czasowników	poszczególnych czasów - tłumaczy na język łaciński zdania warunkowe	formami czasowników w coniunctivus - bezbłędnie stosuje w tłumaczonych zdaniach wszystkie poznane formy koniugacyjne i deklinacyjne (czasowniki we wszystkich czasach w stronie czynnej i biernej, rzeczowniki i przymiotniki I, II i III dekl., zaimki)
Zdania celowe i dopełnieniowe: spójniki ut, ne.	Uczeń: - zna budowę zdań celowych i dopełnieniowych - dostrzega i potrafi objaśnić różnicę między zdaniami celowymi i dopełnieniowymi	- jak na ocenę dop., a ponadto: - prawidłowo tłumaczy na język polski zdania celowe i dopełnieniowe - wskazuje zdania celowe i dopełnieniowe w tekście łacińskim, prawidłowo je określa oraz tłumaczy	- jak na niższe oceny, a ponadto: - uzupełnia łacińskie zdania celowe i dopełnieniowe prawidłowo dobranymi formami czasowników - potrafi z podanych wyrażeń budować łacińskie zdania złożone ze spójnikami ut oraz ne (celowe i dopełnieniowe)	- jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania celowe i dopełnieniowe - zamienia zdania celowe i dopełnieniowe ze strony czynnej na bierną oraz z biernej na czynną	- jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania celowe i dopełnieniowe - bezbłędnie stosuje w tłumaczonych zdaniach wszystkie poznane formy koniugacyjne i deklinacyjne (czasowniki we wszystkich czasach w stronie czynnej i biernej, rzeczowniki i przymiotniki I, II i III dekl., zaimki)
„Deklinacja IV i V	Uczeń: - potrafi rozpoznać na podstawie form podstawowych rzeczowniki IV i V deklinacji - potrafi odmieniać rzeczowniki IV i V deklinacji	- jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo określa i tłumaczy formy rzeczowników IV i V deklinacji	- jak na niższe oceny, a ponadto: - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami rzeczowników IV i V deklinacji - do wskazanych form IV i V dekl. podaje analogiczne formy I i II dekl.	- jak na niższe oceny, a ponadto: - odmienia rzeczowniki IV i V deklinacji w połączeniu z przymiotnikami innych deklinacji - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami rzeczowników IV i V deklinacji - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy rzeczowników IV i V deklinacji	- jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania bezbłędnie stosując formy wszystkich deklinacji oraz formy koniugacyjne
“Participium futuri	Uczeń:				

<p>activi. Infinitivus futuri activi. Accusativus cum infinitivo futuri.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy na bazie form podstawowych czasownika participium futuri activi oraz infinitivus futuri activi - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo nazywa i tłumaczy formy participium futuri activi oraz infinitivus futuri activi 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - potrafi stosować infinitivus futuri activi w składni a.c.i. - prawidłowo tłumaczy konstrukcję a.c.i. zawierającą infinitivus futuri activi - identyfikuje w tekście łacińskim i prawidłowo tłumaczy konstrukcję a.c.i. zawierającą infinitivus futuri activi 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami participium futuri activi oraz infinitivus futuri activi - uzależnia łacińskie zdania niezależne z orzeczeniem w czasie futurum od słowa rządzącego tworząc konstrukcję a.c.i. z infinitivus futuri activi 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy participium futuri activi oraz infinitivus futuri activi - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające konstrukcję a.c.i. oraz n.c.i. z infinitivus futuri activi 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania z a.c.i. oraz n.c.i. zawierające infinitivus futuri activi - składnię a.c.i. oraz n.c.i. zawierające infinitivus praesentis lub perfecti potrafi wyrazić z infinitivus futuri activi
<p>Zdania pytajne zależne- consecutio temporum.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady consecutio temporum - potrafi objaśnić i stosować zasady dotyczące łacińskich zdań pytajnych zależnych - tłumaczy zdania pytajne zależne na język polski 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim zdania pytajne zależne oraz potrafi objaśnić zależność między zdaniem podrzędnym a nadrzędnym - ustala, które zdania pytajne zależne wyrażają czynność równoczesną, które wcześniejszą a które późniejszą w stosunku do zdania głównego 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy zdania pytajne zależne na język polski - przekształca zdania pytajne niezależne na zależne prawidłowo stosując zasadę consecutio temporum - uzupełnia łacińskie zdania pytajne zależne prawidłowo dobranymi formami czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy zdania pytajne zależne na język łaciński prawidłowo posługując się zasadami consecutio temporum - zmienia czas zdania głównego i przekształca odpowiednio zdania podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - potrafi samodzielnie sformułować pytanie do wskazanej sytuacji, zdania lub poszczególnych wyrazów w zdaniu
<p>Cum historicum, cum causale , cum temporale.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi sformułować reguły rządzące zdaniami z cum historicum, cum causale , cum temporale. - prawidłowo tłumaczy z języka łacińskiego zdania z cum historicum, cum causale, cum temporale 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - potrafi objaśnić zależności czasowe między zdaniem nadrzędnym a podrzędnym w cum historicum i cum causale - rozpoznaje w tekście łacińskim zdania z cum historicum, cum causale , cum temporale, potrafi je nazwać i przetłumaczyć 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - uzupełnia łacińskie zdania z cum historicum, cum causale , cum temporale prawidłowo dobranymi formami czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania z cum historicum, cum causale , cum temporale prawidłowo stosując reguły dotyczące budowy tych zdań 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania z cum historicum, cum causale i cum temporale bezbłędnie stosując wszystkie poznane dotychczas formy deklinacyjne i koniugacyjne

<p>Czasowniki volo, nolo, malo.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna polskie znaczenie czasowników volo, nolo, malo - odmienia czasowniki volo, nolo, malo w indicativus i coniunctivus praesentis 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - potrafi tworzyć formy pozostałych czasów od czasowników volo, nolo, malo - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo opisuje i tłumaczy formy czasowników volo, nolo, malo 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami czasowników volo, nolo, malo 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - zamienia wyrywkowo podane formy czasowników I – IV koniugacji na analogiczne formy czasowników volo, nolo, malo i na odwrót - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy czasowników volo, nolo, malo 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania z czasownikami volo, nolo, malo bezbłędnie stosując je we wszystkich czasach w indicativus i coniunctivus
<p>Participium praesentis activi- imiesłów czynny czasu teraźniejszego. Składnia imion miast.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi utworzyć participium praesentis activi od czasowników I – IV koniugacji, odmienić przez przypadki i prawidłowo przetłumaczyć na język polski - zna reguły rządzące składnią imion miast - prawidłowo stosuje reguły dotyczące składni imion miast stawiając podaną nazwę w odpowiednim przypadku 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim formy participium praesentis activi, prawidłowo je określa oraz tłumaczy - rozpoznaje w tekście łacińskim i prawidłowo tłumaczy składnię imion miast 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - zamienia participium praesentis activi na participium futuri activi i na odwrót - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami participium praesentis activi 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy participium praesentis activi - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające składnię imion miast prawidłowo stosując jej reguły 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania stosując w nich wszystkie poznane imiesłowy - zna łacińskie wersje nazw miast podane przez nauczyciela na lekcji
<p>Ablativus absolutus</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna budowę konstrukcji ablativus absolutus - zna sposoby tłumaczenia ablativus absolutus na język polski 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - potrafi wskazać konstrukcję ablativus absolutus w tekście łacińskim i omówić jej elementy - potrafi dobrać odpowiedni do kontekstu zdania sposób tłumaczenia ablativus absolutus 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - potrafi ze wskazanych elementów prawidłowo utworzyć konstrukcję ablativus absolutus - uzupełnia zdania łacińskie elementami składni ablativus absolutus 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające składnię ablativus absolutus 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - potrafi przekształcać zdania czasowe, przyczynowe, przyzwalające i warunkowe na składnię ablativus absolutus - przekształca zdania ze składnią ablativus absolutus na zdania czasowe, przyczynowe, przyzwalające i warunkowe

<p>“Gerundivum. Gerundivum jako przydawka.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi utworzyć gerundivum od czasowników I – IV koniugacji oraz prawidłowo tłumaczyć na język polski - potrafi wymienić i objaśnić funkcję gerundivum w zdaniu łacińskim 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje gerundivum w tekście łacińskim w poszczególnych funkcjach i prawidłowo tłumaczy na język polski uwzględniając kontekst zdania 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami gerundivum 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające gerundivum w różnych funkcjach - potrafi przekształcać participium praesentis activi, participium perfecti passivi oraz participium futuri activi na gerundivum i na odwrót 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania stosując w nich wszystkie poznane imiesłowly (praesentis activi, perfecti passivi, futuri activi, futuri passivi)
<p>Gerundium. Zaimki wskazujące: hic, ille, iste ipse.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy gerundium we wszystkich przypadkach od czasowników I – IV koniugacji oraz prawidłowo tłumaczy na język polski - odmienia przez przypadki zaimki hic, ille, iste, ipse 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo określa i tłumaczy formy gerundium - rozpoznaje w tekście łacińskim, prawidłowo określa i tłumaczy formy zaimków hic, ille, iste ipse 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - prawidłowo rozróżnia formy gerundium i gerundium - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami gerundium - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi formami zaimków hic, ille, iste, ipse 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy gerundium - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające formy zaimków hic, ille, iste, ipse - przekształca wyrażenia z gerundivum na wyrażenia z gerundium i na odwrót 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński rozbudowane zdania zawierające gerundium w różnych formach - tłumaczy na język łaciński zdania z a.c.i. oraz n.c.i. zawierające zaimki hic, ille, iste, ipse

<p>Coniugatio periphrastica passiva czyli gerundivum jako orzecznik. Dativus auctoris. Accusativus cum infinitivo.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna budowę konstrukcji coniugatio periphrastica passiva - wie, w jaki sposób coniugatio periphrastica passiva powinna być tłumaczona na język polski - zna funkcję, potrafi stosować i tłumaczyć w obrębie coniugatio periphrastica passiva dativus auctoris 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - rozpoznaje w tekście łacińskim konstrukcję coniugatio periphrastica passiva, potrafi wskazać i objaśnić jej elementy oraz prawidłowo ją przetłumaczyć na język polski - rozpoznaje i prawidłowo tłumaczy coniugatio periphrastica passiva w obrębie składni accusativus cum infinitivo 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - przekształca zdania łacińskie tak, aby wyrażały konieczność przez zastosowanie gerundivum - uzupełnia zdania łacińskie prawidłowo dobranymi elementami coniugatio periphrastica passiva 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - uzależnia zdania z coniugatio periphrastica passiva od słowa rządzącego tworząc konstrukcję accusativus cum infinitivo - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające coniugatio periphrastica passiva w różnych wariantach (bez podmiotu, z podmiotem, z dativus auctoris, w składni a.c.i.) 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - potrafi wyrazić w języku łacińskim konieczność na różne sposoby - przekształca zdania z czasownikiem debere oraz z wyrażeniami „opus est” i „oportet” na coniugatio periphrastica passiva
<p>Stopniowanie przymiotników. Tworzenie i stopniowanie przysłówków. Ablativus comparativus. Genetivus partitivus.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi tworzyć stopień wyższy i najwyższy od łacińskich przymiotników oraz tłumaczyć te formy na język polski - tworzy i stopniuje przysłówki oraz tłumaczy różne ich formy na język polski - prawidłowo rozpoznaje i określa formy przymiotników i przysłówków w różnych stopniach 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na ocenę dop., a ponadto: - odmienia przez przypadki przymiotniki w stopniu wyższym i najwyższym - potrafi rozpoznać i prawidłowo przetłumaczyć łacińskie wyrażenia z ablativus comparativus oraz genetivus partitivus 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - potrafi dostosować formy przymiotników w różnych stopniach do form rzeczowników (w liczbie, rodzaju i przypadku) - potrafi wyrazić porównanie przez ablativus comparativus - potrafi samodzielnie stosować genetivus partitivus 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania zawierające różne formy przymiotników i przysłówków oraz ablativus comparativus i genetivus partitivus 	<ul style="list-style-type: none"> - jak na niższe oceny, a ponadto: - tłumaczy na język łaciński zdania z a.c.i. oraz n.c.i. zawierające przymiotniki i przysłówki w różnych stopniach - samodzielnie tworzy łacińskie zdania stosując w nich formy przymiotników i przysłówków w różnych stopniach
<p>Sentencje łacińskie (w tym z dziedziny prawa).</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna 40 % spośród wszystkich sentencji wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 51 % spośród wszystkich sentencji wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 71 % spośród wszystkich sentencji wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 90 % spośród wszystkich sentencji wskazanych przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - zna 98 % spośród wszystkich sentencji wskazanych przez nauczyciela